

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 – Облік і оподаткування
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»
(назва освітньої програми)

на тему: Облік і контроль розрахунків з оплати праці: нормативне забезпечення та діюча практика на прикладі ТОВ «ЕНЕРГОСВІТ ЛТД»
(назва теми)

Виконавець:

студентка ЦЗФН

Олішевська Кристина Валентинівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

Кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Артюх Оксана Валентинівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми

Оплата праці є основним джерелом доходів фізичних осіб. Облік та контроль розрахунків з оплати праці вважаються найважливішими і складними в системі управління підприємств. Саме тому проблемні питання обліку та контролю розрахунків по заробітній платі залишаються актуальними та потребують подальших глибоких досліджень

Мета дослідження

Це вирішення проблемних аспектів обліку і контролю розрахунків з оплати праці та виявлення шляхів їх удосконалення на вітчизняних підприємствах.

Завдання дослідження:

- визначити нормативну базу щодо обліку і контролю розрахунків з оплати праці;
- розкрити економічну сутність оплати праці з визначенням її форм і систем;
- дослідити порядок ведення первинного, аналітичного та синтетичного обліку розрахунків з оплати праці, їх документальне оформлення на дослідженому підприємстві;
- проаналізувати ефективність використання трудових ресурсів на ТОВ «ЕНЕРГОСВІТ ЛТД»;
- дослідити методичні аспекти внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці на дослідженому підприємстві;
- запропонувати напрямки удосконалення обліку та контролю розрахунків з оплати праці на ТОВ «ЕНЕРГОСВІТ ЛТД».

Об'єкт дослідження

Об'єктом дослідження є процес організації обліку та контролю оплати праці на досліджуваному підприємстві ТОВ «ЕНЕРГОСВІТ ЛТД».

Предмет дослідження

Предметом дослідження є теорія та практика обліку та контролю розрахунків з оплати праці на вітчизняних підприємствах.

Методи дослідження

У роботі використовувались такі методи дослідження як: системний аналіз – для деталізації і розчленування об'єкта дослідження на окремі важливі складові елементи; синтез – для узагальнення різних аспектів обліку і контролю розрахунків з оплати праці; порівняння – для зіставлення облікових даних у динаміці; групування – для визначення залежності показників одне від одного; метод середніх і відносних величин – при аналізі розрахунків по оплаті праці; моделювання – для розробки різних моделей в обліковій та контрольній сфері, комп'ютерні програми 1С, Excel, MS Word, М.Е.Дос – при обробці й аналізу облікової інформації.

Інформаційною базою дослідження є наукові публікації та монографічні видання українських і зарубіжних учених, нормативно-

законодавчі акти України й інших країн, матеріали наукових конференцій і досліджень з обліку та контролю розрахунків з оплати праці, звіти та аналітичні матеріали відповідних державних органів, агентств, облікові дані та звітні документи досліджуваного підприємства.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (60 найменувань) та 26 додатків. Загальний обсяг роботи становить 111 сторінок. Основний зміст викладено на 104 сторінках. Робота містить 22 таблиць, 18 рисунків.

Публікації. За темою кваліфікаційної роботи підготовлено до публікації тези доповідей «Облікова політика розрахунків по заробітній платі: проблемні аспекти контролю» у матеріалах науково-практичної конференції «Інноваційне підприємництво, менеджмент, фінанси: стан, аналіз тенденцій та науково-економічний розвиток», яка відбулася у місті Львові 23 листопада 2019 р., Громадська організація «Львівська економічна фундація».

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні основи обліку розрахунків з оплати праці»** розглядаються теоретичні основи обліку та контролю розрахунків по заробітній платі. Визначаються сутність оплати праці, її функції, види та форми, нормативна регламентація. Розкривається бухгалтерський облік виплат працівникам у межах вимог бухгалтерських стандартів

У другому розділі **«Особливості обліку розрахунків з оплати праці на ТОВ «ЕНЕРГОСВІТ ЛТД»** досліджується організаційно-економічна характеристика базового підприємства. Вивчається документальне забезпечення та порядок формування бухгалтерського обліку розрахунків з оплати праці на ТОВ «ЕНЕРГОСВІТ ЛТД». Будується оптимальна модель взаємозв'язку витрат на оплату праці та обсягів реалізації.

У третьому розділі **«Аналіз та контроль розрахунків з оплати праці: теоретичний та прикладний аспекти»** аналізується забезпеченість трудовими ресурсами, визначається ступінь результативності використання трудових ресурсів на досліджуваному підприємстві, пропонуються заходи підвищення ефективності. Розглядаються теоретичні і практичні аспекти внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці та рекомендуються напрями вдосконалення обліку та контролю розрахунків по заробітній платі на вітчизняних підприємствах.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило довести, що оплата праці є одним з найважливіших показників, який характеризує рівень економічного та соціального стану суспільства і залежить передусім від продуктивності праці. Проблема організації оплати праці на підприємстві є однією з найбільш гострих, оскільки в умовах спаду продажів, скорочення чисельності працівників відбуваються зміни в організації праці та її оплати. Саме тому

актуальною є проблема удосконалення організації обліку та контролю розрахунків з оплати праці.

Об'єктом дослідження є організація обліку та контролю розрахунки з оплати праці на ТОВ «ЕНЕРГОСВІТ ЛТД», основним видом діяльності якого є надання електромонтажних послуг споживачам Одеського регіону.

Виходячи з поставленої мети і сформульованих завдань у процесі дослідження розкрито основні теоретичні аспекти розрахунків з оплати праці, зокрема: економічна сутність, форми та системи оплати праці; основні нормативи діючого законодавства, що регламентують розрахунки з оплати праці; методичні основи та організація розрахунків з оплати праці та обов'язкових відрахувань.

У процесі роботи вивчена первинна документація при веденні обліку з оплати праці, розглянуто організація аналітичного та синтетичного обліку та їх взаємозв'язок при здійсненні різноманітних операцій з оплати праці. З'ясовано, що облік заробітної плати на базовому підприємстві ТОВ «ЕНЕРГОСВІТ ЛТД» здійснюється в автоматизованому режимі.

З метою виявлення тенденцій зміни заробітної плати від факторів, що найбільше впливають на її розмір, здійснено економіко-математичне моделювання фонду заробітної плати ТОВ «ЕНЕРГОСВІТ ЛТД», у процесі якого з'ясовано, що на витрати з оплати праці впливають доходи від реалізації, а також кількість працівників. Коливання доходів у зв'язку з нерівномірними обсягами реалізації впливають і на витрати на оплату праці. Тому особливу увагу керівництву підприємства слід звернути на збільшення обсягів реалізації та пошуки нових ринків збуту, оптимізацію заробітної плати робітників, оновлення цінової політики, що в цілому сприятиме покращенню фінансового стану підприємства.

З метою розкриття резервів збільшення виробництва та реалізації за рахунок продуктивності праці, більш раціонального використання чисельності робочих та робочого часу у процесі роботи проведений аналіз ефективності використання трудових ресурсів ТОВ «ЕНЕРГОСВІТ ЛТД». З'ясовано, що зростання продуктивності праці на підприємстві залежить від оптимального співвідношення кадрового складу товариства, кількості та тривалості відпрацьованих днів. Також існує пряма залежність між продуктивністю праці та її оплатою, з урахуванням раціональної системи стимулювання праці робітників. Достойний рівень оплати праці забезпечує зростання її продуктивності. В свою чергу від зростання продуктивності праці, збільшується обсяг виробництва і реалізації продукції і з'являються резерви підвищення рівня оплати праці.

У ході роботи були досліджені основні теоретичні та прикладні аспекти внутрішнього контролю розрахунків з заробітної плати – мета, завдання, об'єкти, джерела інформації контролю, методичні засади перевірки за відповідними етапами.

На підставі проведеного дослідження розроблено пропозиції щодо удосконалення обліку та контролю розрахунків з оплати праці на ТОВ «ЕНЕРГОСВІТ ЛТД». Так, керівництву підприємства запропоновано:

- розробити Положення про облікову політику та затвердити його відповідним наказом;
- створити графік документообігу, який би посилив процедури внутрішнього контролю, дав би досить зрозумілу картину руху первинних документів на підприємстві;
- постійно формувати облік резерву (забезпечень) на виплату відпусток у відповідності до вимог П(С)БО11 «Зобов'язання»;
- створити незалежний підрозділ служби внутрішнього контролю у структурі підприємства.

Подальше удосконалення існуючої на підприємстві системи оплати праці має відбуватися з урахуванням матеріальної зацікавленості працівників у зростанні продуктивності праці, забезпеченні раціонального співвідношення в оплаті складної та простої праці, гарантованого соціального захисту працівників за допомогою внутрішніх зобов'язань підприємства.

В цілому, запропоновані рекомендації сприятимуть вдосконаленню обліку та контролю праці та її оплати, підвищенню ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства.

АНОТАЦІЯ

Олішевська Кристина Валентинівна

(прізвище та ініціали студента)

«Облік і контроль розрахунків з оплати праці: нормативне забезпечення та діюча практика на прикладі ТОВ «ЕНЕРГОСВІТ ЛТД»

(назва кваліфікаційної роботи)

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за магістерською програмою професійного спрямування «Облік, (шифр та назва спеціальності) (назва освітньої програми)

аудит і оподаткування підприємницької діяльності». – Одеський національний економічний університет. Одеса, 2019 р.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів.

У роботі розглядаються теоретичні основи та діюча практика обліку та контролю розрахунків по заробітній платі. Визначаються сутність оплати праці, її функції, види та форми, нормативна регламентація. Досліджується документальне забезпечення та порядок формування бухгалтерського обліку розрахунків з оплати праці на ТОВ «ЕНЕРГОСВІТ ЛТД». За результатами аналізу забезпеченості трудовими ресурсами пропонуються заходи щодо підвищення ефективності використання трудових ресурсів на досліджуваному підприємстві.

Розглядаються теоретичні і практичні аспекти внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці та пропонуються напрями вдосконалення обліку та контролю розрахунків по заробітній платі на вітчизняних підприємствах.

Ключові слова: оплата праці, нормативна регламентація, розрахунки по заробітній платі, документальне забезпечення, облік, аналіз, контроль.

ANNOTATION

Olishevskaya C. V.

(students surname and initials)

«Accounting and control of payroll calculations: regulatory support and current practice on the example of «Energovit Ltd»
(work title)

Thesis for Master degree in specialty 071 «Accounting and Taxation» under the master's
(code and name of the specialty) (title of master program)
program «Accounting, Auditing and Taxation of Entrepreneurship». – Odessa National
Economics University. – Odessa, 2019.

Thesis consists of three chapters.

The theoretical bases and the current practice of accounting and control of payroll calculations are considered in the work. The essence of remuneration, its functions, types and forms, normative regulation are determined. Documentary provision and the procedure for forming accounting of payroll calculations at «Energovit LTD» are investigated. According to the results of the analysis of labor security, measures are proposed to improve the efficiency of use of labor resources in the enterprise under study.

The theoretical and practical aspects of internal control of payroll calculations are considered and the directions of improving accounting and control of payroll calculations at domestic enterprises are offered.

Keywords: remuneration, regulatory regulation, payroll calculations, documentary support, accounting, analysis, control.